

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	2.5.2006
Tekijä	Paula Roima	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	128
Otsikko	Valion operationaalisen johdon tuloraportointi – Toimintatutkimus tuloraportoinnin kehittämistä lisäarvonäkökulmasta		
Ohjaajat	KTT Vesa Partanen KTM Mika Mattila		

Tiivistelmä

Laskennan raportointi on keskeinen johdon työkalu yrityksissä. Esimerkiksi kuukausiraportit antavat tärkeää taustatietoa operationaalisen tuloksen arviointiin ja tulevien suunnitelmien tekoon, jolloin yrityksen strategiasta johdettuja tavoitteita voidaan seurata. Jotta laskennan raportoinnilla voitaisiin tuottaa todellista lisäarvoa yritykselle ja sen johdolle, tulisi raporttien sisältöön, ulkomuotoon ja käyttötapaan kiinnittää erityistä huomiota. Lisäarvoa tuottavan raportoinnin pitäisi esimerkiksi tukea johdon oppimista, kustannustiedon levittämistä ja taloudellisten näkökulmien huomioimista päätöksenteossa. Lisäksi raporttien sisällössä ja ulkomuodossa tulisi huomioida raporttien avainkäyttäjien toiveet ja tarpeet esimerkiksi niin, että ne sisältäisivät ajankohtaista ja relevanttia tietoa ymmärrettävässä muodossa.

Tutkimuksen tavoitteena oli analysoida Valion tuloraportoinnin kehittämismahdollisuuksia lisäarvonäkökulmasta. Lisäarvon määrittelyn lähtökohtana oli, että laskentaihminen on pystyttävä tuottamaan laskentatietoa, joka tukee johdon päätöksentekoa ja yrityksen tavoitteiden saavuttamista. Tuloraportoinnin kehittämisen pohjana olivat siten johtajien tarpeet sekä mahdollisuus tuottaa lisäarvoa Valiolle ja sen operationaaliselle johdolle. Tutkimus toteutettiin toimintatutkimuksena ja käytettyjä metodeja olivat mm. haastattelut, kyselylomake ja havainnointi. Haastateltuja johtajia oli yhteensä 13, jonka lisäksi kartoitettiin kahdeksan laskentaihminen näkökulmat.

Teoreettisena pohjana tutkimuksessa oli laskennan raportointia ja operationaalista johtamista koskeva kirjallisuus sekä laaja akateeminen tutkimustieto taloushallinnon roolimutoksesta ja lisäarvon tuottokyvyn kehittymisestä. Tutkimuksen tavoitetta lähestyttiin ensin kartoittamalla Valion tuloraportoinnin ja taloushallinnon nykytila, sillä näiden asioiden pohjalta oli mahdollista analysoida kehittämisen mahdollisuuksia, esim. mahdollisia puutteita taloushallinnon resurssissa ja johdon halukkuudessa käyttää laskentatietoa. Tämän jälkeen tuloraportointia analysointiin lisäarvonäkökulmasta eli tutkittiin, kuinka hyvin tuloraportointi esimerkiksi tukee strategioiden saavuttamista ja johtajien keskustelua tärkeistä johtamiskysymyksistä. Esille tulleita parannusehdotuksia analysoitiin vielä Valion kehittämisedellytysten näkökulmasta. Tarkoituksena oli pohtia niitä tekijöitä, jotka saattaisivat tukea tai estää tuloraportoinnin kehittämistä jatkossa. Viimeiseksi laskennan raportoinnin kehittämiseen vaikuttavat keskeiset asiat koottiin yhteen.

Tutkimuksen keskeisenä johtopäätöksenä oli, että tuloraportoinnilla tuotetaan jo nyt Valiolle ja sen johdolle lisäarvoa, mutta tuloraportoinnissa on vielä monia kehittämismahdollisuuksia. Esimerkiksi tuloraportteja käytetään aktiivisesti johtoryhmien kokouksissa toiminnan ohjaamisessa, jolloin raportit luovat pohjan korjaavien toimenpiteiden suunnittelulle ja toiminnan kehittämiselle. Toisaalta tutkimuksessa kävi ilmi, että tuloraportoinnin tarkoitusta haluttaisiin kehittää enemmän tulevaisuuden suunnittelua ja eri toimintojen yhteistyötä tukevaksi. Mitään merkittäviä esteitä kehittämiselle ei löytynyt, esim. laskentaihminen ja johtajat suhtautuvat kehittämiseen myönteisesti, jolloin tuloraportoinnin kehittämistä lähinnä rajaa se, minkälainen painoarvo sille annetaan suhteessa muuhun johdon käyttämään tietoon. Muita tutkimuksessa esille tulleita keskeisiä havaintoja olivat mm. se, että tuloraportointi sellaisenaan on arvokas johdon työkalu ja sillä on mahdollista tuottaa lisäarvoa sekä se, että itse johto on keskeisessä roolissa lisäarvon toteutumisessa. Tuloraporttien lisäarvon kannalta keskeistä siis on, kuinka johto hyödyntää raportointia. Tuloraportoinnin lisäarvonäkökulman analysoinnissa käytetyn teoriapohjan uskottiin sopivan laskennan raportoinnin kehittämisen pohjaksi Valion lisäksi myös muissa yrityksissä.

Asiasanat	raportointi, tuloraportointi, sisäinen laskenta, taloushallinto, lisäarvo
Muita tietoja	